

**Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin
13.01.2017-ci il 1717040100030800 N-li
əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

**“GƏLİR VƏRGİSİNİN BƏYANNAMƏSİ”NƏ ƏLAVƏ №1 TƏRTİB EDİLMƏSİ
QAYDASI**

Bu Əlavə Vergi Məcəlləsinin müddəələrinə əsasən “Gəlir vergisi”nin ödəyicisi sayılan vergi ödəyicilləri tərəfindən yalnız vergitutma məqsədləri üzrə zəruri göstəricilər eks atdırılmışdır, aşağıdakı kimi tərtib və təqdim edilir.

Əlavədə göstərilən “Qeyd”dakı “verilmiş formanın tərtib edilməsi qaydalarını oxuyun” və “+, //, %, Z simvollarından istifadə etməyin, böyük çap hərfərlər qara və ya gəy diyrəckli qələmlə tətbiq olunur” tövsiyələrə ciddi əməl olunmalıdır.

Əlavədə tətbiq olunan qaralamaşılara və düzəlişlərə yol verilmir.

Təqdim olunmuş Əlavədə apanlan hesablamalardakı riyazi səhifələr vergi orqanı tərəfindən düzəldilir və kompyuter program vasitəsi ilə düzgün hesablanmış vergi məbləğləri tərtibşa ibazə göstərişlərinə daxil edilir.

- “Qeyd”dən sonrakı “Əlavənin təqdim edidiyi vergi orqanının adı” sərin xanalarında böyükçəp hərfələri ilə hər xanada bir hərf yazıqla vergi orqanının adı göstərilməlidir.

Misal:

1	5	0	0	2	1	9	0	0	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Bölüm I. Vergi ödəyicisi haqqında ümumi məlumat .

- 11-ci sətinin “VÖEN” xanalarında (hər xanada bir rəqəmlə) vergi ödəyicisinin VÖEN-i yazılır;

Misal:

1

BİCƏH

1	5	0	0	2	1	9	0	0	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

- 2-ci sətrde "Vergi dövrü", **2** işaretindən sonrakı dörd rəqəmli xanalarda beyannamenin hansı hesabat ilinə aid olmasından asılı olaraq (her xanada bir rəqəmle) müvafiq il yazılır.

Misal: Əger beyannamə 2016-ci il üzrə tertib edilirse, bu halda soldan sağa doğru dörd xanada **II** aşağıdakı qaydada yazılır:

2 Vergi dövrü	A	2	0	1	6
II					

Vergi uçotunun məqsədleri üçün aktivlər, öhdəliklər və kapitallar baremə məlumat

- Əlavənin **1** "CƏMI AKTİVLƏR" setri vergi ödəyicisinin bütün qrupları üzrə aktivlərinin hərəketlinin (mədaxil, mexaric), hesabat dövrünün əvveline və sonuna həmin aktivlərin deyerinin eks olunması üçün nəzərdə tutulub. Bu sətərə aid olan "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" və "Hesabat dövrünün sonuna" sütunlarının xanalarında (her xanada bir rəqəmle) hesabat dövrü ərzində vergi ödəyicisinin **1.1** "Əsas vəsaitlərin deyeri", **1.2** "Qeyri-maddi aktivlərin deyeri", **1.3** "Ehtiyatlar", **1.4** "Debitör borcları", **1.5** "Pul vəsaitləri", **1.6** "Şəhmlər və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları", **1.7** "Dövlət qiymətli kağızları", **1.8** "Kapitallaşdırma üçün aktivlər", **1.9** "Gelecek dövrün xərcləri", **1.10** "Diger aktivlər" sütunlarının xanalarında göstərilmiş mebleğlərin cəmi (**1.1** + **1.2** + **1.3** + **1.4** + **1.5** + **1.6** + **1.7** + **1.8** + **1.9** + **1.10**) yazılır.

- Əlavənin **1.1** "Əsas vəsaitlərin deyeri" setrinin "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" və "Hesabat dövrünün sonuna" sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində əsas vəsaitlərin hərəketini, ilin əvveline və sonuna deyeri eks edilən **1.1.1** "Binalar, tikililər və qurğular", **1.1.2** "Maşınlar və avadanlıq", **1.1.3** "Nəqliyyat vasitələri", **1.1.4** "İş heyvanları" **1.1.5** "Diger əsas vəsaitlər" və **1.1.6** "Yüksek texnologiyalar məhsulu olan hesablamalar texnikası" altsetirlərinə aid olan "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" və "Hesabat dövrünün sonuna" sütunlarının xanalarında göstərilmiş mebleğlərin cəmi (**1.1.1** + **1.1.2** + **1.1.3** + **1.1.4** + **1.1.5** + **1.1.6**) yazılır.

1.1.1 "Binalar, tikililər və qurğular" setrinə aid olan "Hesabat dövrünün əvveline" sütununda əvvəlki ilin hesabat dövrünün sonuna bu kateqoriya üzrə əsas vəsaitlərin deyeri, "Dövr ərzində daxil olmuşdur" sütununda bu əsas vəsaitlərin kateqoriyası üzrə hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin VM 143-cü maddesine əsasən müəyyənləşdirilmiş deyeri, "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" sütununun "təqdim edilmişİşdir" setrinin xanalarında hesabat dövrü ərzində təqdim edilmiş əsas vəsaitlərin hesabat ilinin əvveline qalıq deyeri, "silinmişdir" setrinin xanalarında VM 114.8-ci maddesine əsasən xərcləre silinmiş hesabat ilin əvveline 100 manatdan və ya ilkin deyerin 5 faizindən az qalıq deyeri olan əsas vəsaitlərin qalıq deyeri və "leğv edilmişdir" setrinin xanalarında hesabat dövründə leğv edilmiş əsas vəsaitlərin qalıq deyer yazılar və "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında mebleğlər aşağıdakı qaydada doldurulur:

- Bu kateqoriyaya aid əsas vəsaitlərin ilin əvveline qalıq deyeri, üstəgəl
- "Dövr ərzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında göstərilən mebleğlər, çıxılsın
- "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" sütununun "təqdim edilmişdir", "silinmişdir" və "leğv edilmişdir" setirlerində göstərilən mebleğlər.

Eyni qayda ilə **1.1** "Əsas vəsaitlərin deyeri" setrinin **1.1.2**, **1.1.3**, **1.1.4**, **1.1.5**, **1.1.6** altsetirlərinə aid olan sütunların müvafiq xanaları, habelə **1.2** "Qeyri-maddi aktivlər", **1.3** "Ehtiyatlar", **1.4** "Debitör borcları", **1.5** "Pul vəsaitləri", **1.6** "Şəhmlər və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları", **1.7** "Dövlət qiymətli kağızları", **1.8** "Kapitallaşdırma üçün aktivlər", **1.9** "Gelecek dövrün xərcləri", **1.10** "Diger aktivlər" setirlərinə aid olan sütunların müvafiq xanaları doldurulur.

Misal 1: Fərdi sahibkarın 2016-ci ilin əvveline "Binalar, tikililər və qurğular" kateqoriyası üzrə əsas vəsaitlərin qalıq deyeri 30000,0 manat, "Maşınlar və avadanlıq" kateqoriyası üzrə əsas vəsaitlərin qalıq deyeri 2000,0 manat, "Nəqliyyat vasitələri" kateqoriyası üzrə əsas vəsaitlərin qalıq deyeri 5000,0 manat təşkil etmişdir. Fərdi sahibkar 2016-ci il ərzində "Binalar, tikililər və qurğular" kateqoriyasına aid olan 6000,0 manat dəyerində qurğu almış və 2016-ci ilin əvveline 5000,0 manat qalıq deyeri olan yardımçı binanı təqdim etmiş, 2016-ci ilin əvveline 1400,0 manat qalıq deyeri olan qurğu silinmiş, 2016-ci ilin əvveline 2000,0 manat qalıq deyeri olan qurğu leğv etmişdir. "Maşınlar və avadanlıq" kateqoriyasına aid olan 2016-ci ilin əvveline 400,0 manat qalıq deyeri olan avadanlıq xərclərə silmiş və "Nəqliyyat vasitələri" kateqoriyasına aid olan yararsız hala düşmüş ilin əvveline 4000,0 manat qalıq deyeri olan nəqliyyat vasitəsinə leğv etmişdir. Bu halda **1** "CƏMI AKTİVLƏR" setri, **1.1** "Əsas vəsaitlər" setri və onun **1.1.1**,

1.12. **1.13.** altsetirlerine aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdaki kimi doldurulur:

İstehsalçılar	Birimlərdən məhsul	Məhsul daxil olmaqdan	Təqdim etdirilən aktivlər, məhsul	Birimlərdən çıxmaq
1. CONC Aktivlər				
“Təbəqməsi müsbət” növündən təsdiq edilmiş məhsul və təyinatlı istehsalçılar	+	+	+	+
“Dəbitor borcları”	+	+	+	+
“Pul vesaitləri”	+	+	+	+
“Sehmələr və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları”	+	+	+	+
“Dövlət qiyməti kağızları”	+	+	+	+
“Gelecek dövrün xərcləri”	+	+	+	+
“Xərçənd”	+	+	+	+

“Əsas vesaitlər” setri üzrə digər **1.14.**, **1.15.**, **1.16.** altsetirlerine aid olan sütunların müvafiq xanaları da eyni qayda ilə doldurulur.

- Əlavənin **1.2.** “Qeyri-maddi aktivlər”, **1.3.** “Ehtiyatlar”, **1.4.** “Debitor borcları”, **1.5.** “Pul vesaitləri”, **1.6.** “Sehmələr və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları”, **1.7.** “Dövlət qiyməti kağızları”, **1.8.** “Kapitallaşdırma üçün aktivlər”, **1.9.** “Gelecek dövrün xərcləri”, **1.10.** “Diger aktivlər” setirlerine aid olan sütunların “Dövr ərzində daxil olmuşdur”, “Təqdim edilmiş, silinmiş ve leğv edilmişdir” sütunlarının xanalarında vergi ödeyici tərefindən hesabat dövrü ərzində müvafiq aktivlərin hərəkəti (dəyeri ilə) yazılır və “Hesabat dövrünün sonuna” sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna aktivlərin dəyeri aşağıdakı qaydada göstərilir:

- Aktivlərin ilin evveline dəyeri, Üstəgəl
- “Dövr ərzində daxil olmuşdur” sütunun xanalarında göstərilən daxil olmuş aktivlərin məbləğləri, çıxılsın
- “Təqdim edilmiş, silinmiş ve leğv edilmişdir” sütununun “təqdim edilmişdir”, “silenmişdir” və “leğv edilmişdir” setirlerində göstərilən aktivlərin dəyeri.

Miaal 2: Fərdi sahibkarın 2016-cı ilin evveline 20000,0 manat dəyerinde anbarlarda hazırlı məhsulu olmuş, 2016-ci il ərzində 310000,0 manat dəyerinde məhsul istehsal edilmiş və 322000,0 manat istehlakçılara təqdim edilmiş, 5000,0 manat dəyerində zay hazır məhsul leğv edilmişdir. Bu halda **1.3.** “Ehtiyatlar” setrine aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($20000,0+310000,0-322000,0-5000,0=3000,0$):

İstehsalçılar	Birimlərdən məhsul	Məhsul daxil olmaqdan	Təqdim etdirilən aktivlər, məhsul	Birimlərdən çıxmaq
1. Ehtiyatlar				

Qeyd: **1.2.** “Qeyri-maddi aktivlər”, **1.3.** “Ehtiyatlar”, **1.4.** “Debitor borcları”,

1.5. “Pul vesaitləri”, **1.6.** “Sehmələr və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları”, **1.7.** “Dövlət qiyməti kağızları”, **1.8.** “Kapitallaşdırma üçün aktivlər”, **1.9.** “Gelecek dövrün xərcləri”, **1.10.** “Diger aktivlər” setirlerine aid olan sütunların “Hesabat dövrünün evveline”, “Dövr ərzində daxil olmuşdur”, “Təqdim edilmiş, silinmiş ve leğv edilmişdir” sütunlarının xanalarında da məbləğlər eyni qayda ilə göstərilir.

1.8. “Kapitallaşdırma üçün aktivlər” setrine aid olan sütunların “Hesabat dövrünün evveline” sütununun xanalarında hesabat dövrünün evveline saldo, “Dövr ərzində daxil olmuşdur” sütununun xanalarında hesabat dövrü ərzində istehsala faktiki dəyeri ödenilmiş kapital qoyuluşu məbləğləri, “Təqdim edilmiş, silinmiş ve leğv edilmişdir” sütunlarının xanalarında hesabat dövründə istismara qəbul edilən əsas vesaitlərin dəyeri, habelə əsas vesaitlərin inşası və eldə edilmesi ilə bağlı olan, lakin müyyən edilmiş qayda üzrə əsas vesait obyektlərinin ilk dəyerinə daxil edilməyən məsrlər, “Hesabat dövrünün sonuna” sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna kapital qoyuluşu üzrə saldo aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin evveline kapital qoyuluşu üzrə saldo, Üstəgəl
- “Dövr ərzində daxil olmuşdur” sütunun xanalarında hesabat il ərzində kapital qoyuluşu məbləğləri, çıxılsın
- “Təqdim edilmiş, silinmiş ve leğv edilmişdir” sütununun “təqdim edilmişdir” setrinde hesabat il ərzində istismara qəbul edilən əsas vesaitlərin dəyeri, habelə əsas vesaitlərin inşası və eldə edilmesi ilə bağlı olan, lakin müyyən edilmiş qayda üzrə əsas vesait obyektlərinin ilk dəyerinə daxil edilməyən məsrlər məbləğləri. Bu sütunun “silenmişdir” və “leğv edilmişdir” setrleri üzrə xanalar doldurulmur.

Misal 3: Fərdi sahibkar tərəfindən 2016-ci ilin evveline kapital qoyuluşu üzrə saldosu 2500,0 manat təşkil etmiş, il erzində inşası başa çatmamış yeni sexin tıkkıtsına 6000,0 manat xərdənmiş, inşası başa çatmış 4000,0 manat deyerində emalatxana istismara verilmişdir. Bu halda **1.8** "Kapitallaşdırma üçün aktivlər" sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($2500,0+6000,0-4000,0=4500,0$):

	Daxil dövrlər üzrə sütunlar	Daxil dövrlər və həqiqi aktivlər üzrə sütunlar	Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmiş aktivlər üzrə sütunlar	Hesabat dövründə sona vətən sütunları
1.8 Kapitallaşdırma üçün aktivlər	2500,0	6000,0	4000,0	4500,0

1.9 "Gelecek dövrün xərcləri" sətrinə aid olan sütunların "Hesabat dövrünün evveline" sütununun xanalarında hesabat dövrünün evveline saldo, "Dövr erzində daxil olmuşdur" sütununun xanalarında hesabat dövrü erzində fərdi sahibkar tərəfindən edilmiş, lakin gelecek hesab dövrlərinə aid olan xərclərin məbləğləri, "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" sütunlarının xanalarında evvelki hesabat dövrləri gelecek dövrlərin xərcləri kimi hesaba alınmış və cari hesabat dövründə istehsalat (tedavül) və ya digər menbelərə silinen xərclərin, hemçinin her hansı sebebən evvelki illərə aid olan və cari hesabat dövründə leğv edilmiş xərclər yazılır. Bu **1.9** sətrin "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna gelecek dövrlərin xərclərinin saldosu aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin evveline gelecek dövrlərin xərcləri üzrə saldo, üstəgel
- "Dövr erzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında hesabat ili erzində çekilmiş gelecek dövrlərin xərcləri, çıxılsın
- "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" sütununun müvafiq sətrinədən hesabat ili erzində evvelki hesabat dövrləri gelecek dövrlərin xərcləri kimi hesaba alınmış və cari hesabat dövründə istehsalat (tedavül) və ya digər menbelərə silinen xərclərin, hemçinin her hansı sebebən evvelki illərə aid olan və cari hesabat dövründə leğv edilmiş xərclər məbləğləri.

Misal 4: Fərdi sahibkarının 2016-ci ilin evveline gelecek dövrlərin xərcləri hesabında 2009-cu ilde ödənilmiş 2016-ci ilin yanvar-may ayları üçün avadanlığın icarəsinə görə 1000,0 manat mövcuddur. Eyni zamanda 2016-ci ilde 2011-ci ilin 6 ayı üçün nəqliyyat vasitesinin icarəsinə görə 2000,0 manat icarə haqqı ödəməmişdir. Bu halda **1.9** "Gelecek dövrün xərcləri" sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($1000,0+2000,0-1000,0=2000,0$):

	Daxil dövrlər üzrə sütunlar	Daxil dövrlər və həqiqi aktivlər üzrə sütunlar	Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmiş aktivlər üzrə sütunlar	Hesabat dövründə sona vətən sütunları
1.9 Diger aktivlər	1000,0	2000,0	1000,0	2000,0

1.10 "Diger aktivlər" sətrinde evvelki sətrlərə aid edilməyen aktivlər göstərilir (mesələn, fərdi sahibkar tərəfindən verilmiş borc məbləğləri). "Diger aktivlər" sətrlərə aid olan sütunların "Hesabat dövrünün evveline" sütununun xanalarında hesabat dövrünün evveline digər aktivlərin deyeri, "Dövr erzində daxil olmuşdur" sütununun xanalarında hesabat dövrü erzində daxil olan digər aktivlər (mesələn, fərdi sahibkar tərəfindən müəssisələrə verilen borcların məbləğləri), "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" sütunlarının xanalarında çıxan digər aktivlər (mesələn, müəssisələr tərəfindən qaytarılan, ümidsiz və ya leğv edilmiş borc məbləğləri) yazılır və "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna digər aktivlərin saldosu aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin evveline digər aktivlərin deyeri, üstəgel
- "Dövr erzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında hesabat ili erzində daxil olmuş digər aktivlərin (mesələn, verilmiş bordar) məbləğləri, çıxılsın
- "Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmişdir" sütununun müvafiq sətrlərində hesabat ili erzində silinen və ya leğv edilən digər aktivlərin (mesələn, qaytarılan, ümidsiz və ya leğv edilmiş bordar) məbləğləri.

Misal 5: Fərdi sahibkarın 2016-ci ilin evveline uzunmüddətli verdiyi borc məbləği 200000,0 manat təşkil etmiş, hesabat ili erzində "G" müəssisəsinə 50000,0 manat borc verilmiş, 1995-ci ilde "V" müəssisəsinə verilmiş 20000,0 manat borc ümidsiz kimi silinmiş, 2000-ci ilde "K" şirkətinə verilmiş 35000,0 manat borc "K" müəssisəsi tərəfindən geri qaytarılmışdır. Bu halda **1.10** "Diger aktivlər" sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($200000,0+50000,0-20000,0-35000,0=195000,0$):

	Daxil dövrlər üzrə sütunlar	Daxil dövrlər və həqiqi aktivlər üzrə sütunlar	Təqdim edilmiş, silinmiş və leğv edilmiş aktivlər üzrə sütunlar	Hesabat dövründə sona vətən sütunları
1.10 Diger aktivlər	200000,0	50000,0	20000,0	35000,0

- Əlavənin **2** "CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR" setri vergi ödəyicisinin bütün qruplar üzrə passivlerin hərəketinin (mədaxil, məxaric), hesabat dövrünün əvveline və sonuna həmin aktivlərin dəyerinin eks olunması üçün nezərdə tutulub. Bu setre aid olan "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" və "Hesabat dövrünün sonuna" sütunlarının xanalarında (her xanada bir rəqəmle) hesabat dövrü ərzində vergi ödəyicisinin **2.1** "Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar əmlakın elde edilməsinə yönəldilmiş kapital", **2.2** "Gelir", **2.3** "Kreditor borcları", **2.4** "Gələcək dövrün gelirləri" və **2.5** "Digər öhdəliklər" altsetrlərinə aid olan "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" və "Hesabat dövrünün sonuna" sütunlarının xanalarında gösterilmiş məbləğlərin cəmi (**2.1** + **2.2** + **2.3** + **2.4** + **2.5**) yazılır:

- Əlavənin **2.2** "Gelir" setrlərinə aid olan sütunların "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində elde edilmiş gelirinin ve onun istifadəsinin məbləğleri yazılır və "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna passivlerin dəyeri aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin əvveline istifade edilməmiş gelir, üstəgel
- "Dövr ərzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında gösterilən hesabat ili üzrə elde edilmiş gelir məbləği, çıxılsın
- "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütununun "təqdim edilmişdir" setrində gösterilən hesabat ili ərzində istifade edilmiş gelirin məbləği.

Qeyd: **2.2** "Gelir" setrlərinə aid olan "təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütununun "silinmişdir" və "ləğv edilmişdir" setrləri doldurulmur.

Misal 6: Fərdi sahibkarın 2016-cı ilin əvveline istifade edilməmiş geliri 4500,0 manat, 2016-cı il üzrə geliri 1000,0 manat təşkil etmiş, 2016-cı il ərzində gelirdən müxtəlif məqsədləre 3700,0 manat xərclənmişdir. Bu halda **2.2** "Gelir" setrine aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur (4500,0+1000,0-3700,0=1800,0):

İlin əvveline istifade edilməmiş gelir, üstəgel	Dövr ərzində daxil olmuşdur	Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir, məbləğ	Hesabat dövrünün sonuna, məbləğ
4500,00	1000,00	3700,00	1800,00

- Əlavənin **2.3** "Kreditor borcları" setrində aid olan sütunların "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində uzunmüddətli və qısamüddətli bank kreditləri və digər müəssisə və təşkilatlardan alınmış borc məbləğləri (faizlər daxil olmaqla) qalığı və hərəkəti yazılır və "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna passivlerin dəyeri aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin əvveline qaytarılmamış kreditlərin və ya borcların məbləğləri, üstəgel
- "Dövr ərzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında göstərilən hesabat ili ərzində alınmış kreditlərin və borcların məbləğləri, çıxılsın
- "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütununun "təqdim edilmişdir" setrində göstərilən hesabat ili ərzində qaytarılmış kredit və borcların məbləğləri.

- **2.4** "Gələcək dövrün gelirləri" setrində aid olan sütunların "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında hesabat dövrü ərzində fərdi sahibkar tərəfindən alınmış, lakin gələcək hesabat dövrlərinə aid edilən gelirlərin məbləğləri, "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütunlarının xanalarında əvvəlki hesabat dövrlərində gələcək dövrlərin gelirləri kimi hesaba alınmış və cari hesabat dövründə gelirlərə daxil edilən gelirlərin məbləğləri yazılır. Bu **2.4** setrin "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna gələcək dövrlərin xərclərinin saldosu aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin əvveline gələcək dövrlərin gelirləri, üstəgel
- "Dövr ərzində daxil olmuşdur" sütunun xanalarında hesabat ili ərzində alınmış gələcək dövrlərin gelirləri, çıxılsın
- "Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir" sütununun müvafiq setrində hesabat ili ərzində əvvəlki hesabat dövrlərində gələcək dövrlərin gelirləri kimi hesaba alınmış və cari hesabat dövründə gelirlərə daxil edilən gelirlərin məbləğləri.

Misal 11: Fərdi sahibkarın 2016-cı ilin əvveline gələcək dövrlərin gelirləri hesabında 2009-cu ildə alınmış, lakin 2016-cı ilin yanvar-may ayları üçün mişar avadanlığının icarəye verilməsinə görə 600,0 manat mövcuddur. Eyni zamanda 2016-cı ildə 2011-ci ilin 6 ayı üçün nəqliyyat vasitəsinin icarəye verilməsinə görə 800,0 manat icarə həqqi almışdır. Bu halda **2.4** "Gələcək dövrün gelirləri" setrində aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur (600,0+800,0-600,0=800,0)

İlin əvveline istifade edilməmiş gelir, üstəgel	Dövr ərzində daxil olmuşdur	Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir, məbləğ	Hesabat dövrünün sonuna, məbləğ
600,00	800,00	600,00	800,00

Yuxarıda göstərilən qaydada **2.1** - **2.4** setirlerində göstərilmeyen digər passivlərin məbləğləri **2.5** "Digər öhdəliklər" setirinə aid olan sütunların "Hesabat dövrünün əvveline", "Dövr ərzində daxil olmuşdur", "Təqdim edilmiş, silinmiş və təqdim edilmişdir" sütunlarının və "Hesabat dövrünün sonuna" sütununun xanalarında göstərilir.

- "Cəmi aktivlər" və "Cəmi kapital və öhdəliklər" bölmelerində eks olunmuş göstəricilər bərabər olmalıdır.

- Beyannamənin *Vergi ödəyicilərinin məsuliyyeti hissesində* - zolağın aşağı hissesində soldan sağa göstərilmiş birinci "*fərdi sahibkarın*", ikinci "*baş mühasibin*", üçüncü "*beyannaməni tərtib edən məsul şəxsin*" çərçivelərdə fərdi sahibkarın, baş mühasibinin və beyannaməni tərtib edən məsul şəxsin soyadı, adı və atasının adı (çərçivelərdən kənara çıxmadan) yazılaqla onlar tərəfindən imzalanır. Əlavə rehbər şəxs tərəfindən imzalandıqdan və möhürle təsdiqləndikdən sonra möhürün sol hissəsində olan "*əlavənin tərtib edilmə tarixi*"na dair xanalarda tərtib edilmə tarixi qeyd olunmalıdır.

Misal: Fərdi sahibkarın 2016-cı il üzrə Gelir vergisi bayannamesinə Əlavə şəxs tərəfindən 30.01.2017-ci il tarixdə imzalanmış və möhürle təsdiq edilmişdir. Bu halda, "*Əlavənin tərtib edilmə tarixi*"na dair xanalar aşağıdakı kimi yazılırlar:

3 0 0 1 2 0 1 7

gün ay il

- Vergi orqanı tərəfindən *əlavənin qəbul edilməsi №-si və tarixi* çərçivəsində daxil olma tarixi və qeydiyyat nömrəsi göstərilir.

Əlavənin qəbul edilməsi №-si və tarixi çərçivəsindən aşağıda Əlavəni qəbul edən şəxsin soyadını, adını və atasının adını (çərçivədən kənara çıxmadan) yazılaqla imzalanır.

- Əlavənin "*poçt ştampelinin vurulma tarixi*" xanalarında Əlavə poçt vasitəsilə göndərildiyi halda zərfin üzərinə vurulmuş poçt ştampelinin tarixi yazılır.

Misal: Fərdi sahibkar 2016-cı il üzrə Gelir vergisi bayannamesinə Əlavəni poçt vasitəsilə təqdim etmiş və bayannamə qoyulmuş zərfin üzərinə poçt ştampelinin tarixi "30.01.2017" vurulmuşdur. Bu halda, vergi orqanı tərəfindən bayannamənin "*poçt ştampelinin vurulma tarixi*" xanasında tarix aşağıdakı kimi yazılır:

3 0 0 1 2 0 1 7

gün ay il

- "*Poçt ştampelinin vurulma tarixi*" çərçivəsindən aşağı sağ küncdəki "xüsusi otağın stampi" çərçivəsində stamp vurulur.

Əlavə vergi orqanına birbaşa təqdim edildikdə poçt ştampelinin vurulma tarixi üzrə xanalar doldurulmur. Əlavə internet vasitəsi ilə təqdim edildikdə vergi orqanlarına aid olunan xanalar doldurulmur.